

11.TUND TUHKAPÄEV

Õpetajale

Tund 7+.... vanusele

Lk 15: 11-24 Tähtendamissõna kadunud pojast

Tuhkapäev /palvepäev

(Varasemalt nädal hiljem olnud palvepäev on ühendatud tuhkapäevaga.)

Ülestõusmispühadele eelnev paastuaeg (suur paast) algab tuhkapäevaga. Tuhkapäev on päev pärast vastlapäeva. See päev rõhutab eriti patukahetsuse ja meeleparanduse vajadust. Meeleparandus on kristliku elu lahutamatu koostisosa. Me vajame jätkuvalt Jumala armu ja andeksandmist. Päeva nimetus (dies cineris-ld.k) tuleb patukahetsusega liituvast tuha pähe raputamisest. Tuhk on patukahetsuse sümbol ja tuletab meile meelde, et oleme Jumala ees põrm ja tuhk. Kui tuhkapäeva teenistusel tehakse pihilise laubale tuhaga rist, kinnitatakse meile pühakirja sõnu: Issand tõstab tähtsusetu põrmust, tema ülendab viletsa tuhaasemelt (1Sm 2:8). Tuharist on patukahetsuse ja lepituse märk.

Paastuaeg

Paastuaeg kestab kuus ja pool nädalat – 40 argipäeva ja 6 pühapäeva. Pühapäevi ei loeta 40 päeva hulka. Luterlikus kirikus ei ole täpseid paastureegleid ja oma toidumenüü otsustab igaüks ise. Olulisem toiduvalikust on, et paastuaeg võiks puudutada inimese hoiakuid ja tegevust laiemalt. Paastuaeg kui ettevalmistusaeg täidab oma ülesannet, kui süveneme analüüsima oma elu, mis on oluline ja mis vähem oluline, kui pöördume meeleparanduse palvega Jumala poole,

võtame rohkem aega palvetamiseks, piibli või vaimuliku kirjanduse lugemiseks, märkame abivajavaid kaasinimesi. Paastuaeg kutsub inimesi mõtlema Jumala armastuse ja pühaduse üle, Kristuse kannatamise ja lunastustöö üle.

Jumal on andnud meile Jeesuses suure kingituse, kuid nii lihtne on unustada mida Jumal on meie heaks teinud. Paastuaeg tuletab meile seda meelde, see on teekond koos Jeesusega. Mõttes saame temaga kaasas käia läbi ristitee kuni jõuame viimaks ülestõusmispüha hommikusse.

Sellele teekonnale pole vaja kaasa võtta palju varustust. See ongi pigem loobumise teekond, mil püüame vähem tähelepanu pöörata sellele, mida me ise tahame ja rohkem märgata seda, mida Jumal meilt ootab ja mida vajavad teised inimesed meie kõrval.

Prohvet Jesaja 58. peatükk räägib meile õigest, Jumalale meelepärasest, paastumisest.

Tekstist

Täiesti tavatu oli noorema poja palve, et isa oma eluajal annaks talle kätte tema osa pärandusest. Siit algas tema allakäigu trepp. Reisimine võõrale maale, halba seltskonda sattumine, lõbutsemine ja raha raiskamine, nende nn „sõprade“ poolt hülgamine, näljahäda maal, nälgimine, sigade karjuseks saamine - alandavamad olukorda oleks raske ette kujutada, juutide jaoks roojaste loomade karjane olla. Ta tunnistas, et on ebaõnnestunud, ise selles süüdi olles. Oli vaid üks pääsetee- tagasi isa juurde! Ta oli valmis end süüdi tunnistama ja karistust kandma - jäädes isa juures sulaseks, olles minetanud poja seisuse.

Tunni eesmärk

Tahan lastele öelda, et :

- kui tunnistame oma vigu ja eksimusi, saame andeks
- me võime ikka tulla Jeesuse juurde, kui olemegi midagi halvasti teinud
- me võime rõõmustada, et meil on armastav Taevaisa, kelle lapsed me saame olla

Algusmäng

Psalmi 51 salmid 3, 4, 5, 6 (lõpetades sõnadega ...sinu silmis), **9, 12, 13, 14** on kirjutatud eri värvi paberitele ja lõigatud tükkideks kas sõnahaaval või pikematel salmidel kaks sõna koos. Paberilehed nn pusletükid nummerdatakse. Lapsed panevad pusle kokku. Kui kõik on kokku pandud, loetakse palve ette numbrilises järjekorras.

Korrake veel **psalm 51 5. ja 6.** salmi

(NB! Kui lapsi on rohkem valib õpetaja veel teisi palvest kõnelevaid psalme neile lisaks.)

Jutustus

Autor - *Lia Kaljuste*

Märt, 5. klassi poiss, elas koos ema-isa ja temast paar aastat nooremate kaksikutest vendade Mihkli ja Meelisega ning alles esimeses klassis käiva õe Mirjamiga väikeses alevis.

„Laupäeval teeme kogu perega suure aia koristuspäeva,“ teatas isa ühel kevadisel esmaspäeva hommikul, enne kui lapsed kooli läksid. „Ärge siis plaanige selleks päevaks muid ettevõtmisi.

„Seekord luban, et igaüks, kes hoolega tööd teeb, saab päevapalgaks 10 eurot!“

„Ohoo!“ imestas Märt. Suures peres ei saanud lapsed taskuraha just sageli.

„Jah, seekord saate, nii et varuge laupäevaks jõudu ja energiat,“ muheles isa.

Vaevalt jõudis Märt kooliuksest sisse, kui pinginaaber Teet tuli põneva ettepanekuga. „Märt, tead, linnas jookseb kinos nii põnev film, lähme ükspäev vaatama! See on viimane nädal!

Tiit ja Kaido käisid eile. Ütlesid, et väga põnev, naerda saab palju ja pauku on ka! Lähme!“

„Aga millal? Iga päev on tunnid kella kaheni ja buss läheb juba pool kaks ära.“

„Lähme reedel, siis on ju viis tundi ja lõpevad just viisteist minutit enne, kui buss läheb!“

Jäi veel rahamure. Märts otsustas isa käest laupäevase palga ette küsida. Isa ei tahtnud sellest algul kuuldagi, aga lõpuks nõustus. Märts lubas laupäeval eriliselt tubli olla.

Jõudiski reede. Vihma sadas hommikust saadik. Märts ja Teet vaatasid ühtepuhku kella. Aeg muudkui venis ja akna taga ladistas vahetpidamata. Matemaatika õpetaja tundus täna eriti kiuslik, ta venitas tunni peaaegu 10 min pikemaks. Lõpuks ometi pääsesid poisid välja. Nad lausa tormasid tänavale, üle loikude hüpates veel jopesid selga tõmmates.

Aga, oh õnnetust! Buss keeras juba järgmise tänava nurga taha!

„Õps on süüdi! Reedesel päeval niimoodi kauem kinni hoida!“ pahandas Märts. „Mis me nüüd teeme?“

„Äkki homme sajab samamoodi, siis te küll aeda koristada ei saa,“ arvas Teet. Nii lepitigi kokku, et vihmase ilma puhul tuleb Märts hommikul bussipeatusse.

Teet otsustas igal juhul minna.

Märts ärkas varahommikul. Pilvitus taevast säras kevadpäike. Aknast kostus linnulaulu. Seekord ei rõõmustanud see kõik Märtsi sugugi. Ka hommikulauas oli Märts mossis ja napsõnaline.

„Rehad, labidad ja kärud on kuuri ees valmis, teeme tööjaotuse ja hakkame kohe pihta,“ kamandas isa. „Kui kõik saab valmis, siis selleks ajaks on ema lubanud tordi küpsetada ja terrassile laua katta. Siis peame kevadpidu!“

„Tore, tore, kas fantat ka saab? hõikas Mirjam.“

„Saladused, saladused,“ vastas isa naerdes, „läki nüüd tööle!“

Lapsed jooksid kuuri juurde. Ainult Märtsi ei olnud. Ühtäkki oli ta märkamatuks nagu tinatuhka kadunud.

Isa tõmbas kulmu kortsu ja ema näis päris nõutu. Nad aimasid, et Märts oli Teeduga kaasa läinud, oli ta ju õhtul öelnud, et Teet läheb niikuinii.

Ema kattis pidulaua. Tort, limonaad, fanta, koogid ja muudki head ja paremat oli lisaks kevadlilledele laual. Kõik valmis saanud, vaatas ta veel kord tänavale ja ohkas sügavalt.

Isa tuli terrassile. „Meil on kõik valmis, vaata kui ilus on aed. Kõik on riisunud ja puhas, Lapsed olid väga tublid, keegi ei virisenud ega tüdinunud ära.“

„Tead,“ lisas isa hetke pärast, „ma olen hoopis kurb, et Märtdile oli Teedu kutse tähtsam kui pere ja kodu.“

„Jah,“ lisas ema, „minagi olen sellepärast kurb ja pisut õnnetu. Ta peaks varsti tulema, buss juba sõitis mööda.“

Veidi väsinult, aga rõõmsatujuliselt sättisid lapsed end terrassile pidulaua ümber.

Värv kääksatas ettevaatlikult. „See on Märts,“ arvas Meelis. Isa ja ema ruttasid ümber majanurga.

Mis sai edasi? (lapsed võtavad paberi ja kirjutavad)

vastavalt laste soovile neid loetakse tunni lõpus ette või mitte.

Piibliõpetus

Piiblis räägitakse isast, kellel oli kaks poega. Ühel päeval küsis noorem poeg isalt oma päranduse kätte. Päranduse, mis oleks kuulunud talle alles pärast isa surma. See oli ennekuulmatu tegu! Eriti veel toleaegses juudi ühiskonnas. Õigupoolest oleks võinud isa selle poja hüljata.

Poeg oli nii lubamatult käitunud. Aga isa täitis ta soovi.

Poeg läks võõrale maale paganate sekka ja jäi sinna elama. Tal tekkisid halvad sõbrad ja ta raiskas oma elukommetega kogu raha, mis tal oli.

Kui tal enam midagi anda polnud, hülgasid need sõbrad ta ja jätsid puruvaesena üksi. Lisaks tuli maale nälg, toitu ei jätkunud, tööd ei leidunud. Lõpuks sai ta ühe peremehe juurde seakarjuseks. Siga on juudalase jaoks roojane loom. Sealiha juudid toiduks ei tarvita. Nüüd oli see mees paganliku peremehe juures seakarjuseks. Enam hullemini ei võinud minna, enam madalamale ei võinud langeda. Olukord oli väljakannatamatu! Nälg näpistas. Ta püüdis täita oma kõhtu kaunadega, mida sead sõid. Keegi ei andnud talle midagi.

Siis meenus talle isakodu.

– Minu isa on rikas, aga mina olen siin nälga suremas. Ma lähen tagasi isa juurde.

– Aga ma olen ju ise süüdi isa ees ja eksinud, pattu teinud. Ma olen Jumala ees pattu teinud!

Kas ma saan andeks? Kuidas ma julgen astuda isa silmade ette? Tal on õigus mind põlata.

Ma olen kõik kaotanud, mis ta mulle andis.

– Siiski, mõtles poeg, ma palun andestust ja et ma võiksin teenida teda sulasena, mul ei oleks enam poja õigusi. Isakodus jätkub ka sulastele toitu.

Poeg läks. Teekond oli pikk.

Isa jooksis vastu juba siis, kui ta veel kaugel eemal oli. Ta oli poega kogu aeg oodanud. Armastades oodanud. Tihti pilgu tee peale suunanud, äkki ta tuleb...

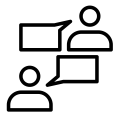
Räbaldunud riietes ja teekonnast kurnatuna põlvitas poeg isa ette. Ta tunnistas oma süüd ja palus andeks.

Ta võis vastu võtta andestuse, vabaneda süükoormast ja tunda isa lõpmatult suurt armastust. Järgnes taaskohtumise rõõmupidu. Mitte sulaseks, vaid poja õigused olid taastatud.

(Igale lapsele piibel.)

Loeme ka piiblist seda lugu. Leidke **Luuka evangeeliumist 15. pt ja 11. salmist alates**.

(õpetaja otsustab, kas loevad salm haaval kõik või kui mõni laps ei soovi kõva häälega lugeda, siis leitakse teistsugune lahendus)

Arutelu

Mida arvate, millal isa andestas oma südames pojale, kas juba siis, kui poeg oli ära või siis, kui ta tuli ja oli andeks palunud?

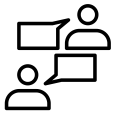
Millal poeg sai andestuse vastu võtta – kas siis, kui ta seakarjas kahetses oma teguviisi ja otsustas koju tulla ja andeks paluda või isaga uuesti kohtudes?

Mida arvate, milline tunne valdab andekssaajat? Olete seda tundnud?

Kui poeg ei oleks tunnetanud oma süüd, vaid leidnud endale õigustust- olukord oli selline, mind peteti, tööandja ei maksnud palka, kannatasin ülekohtu, kõik olid halvad minu vastu, hoolimata sellest, et mina olin nii lahke ja andsin neile kõik, mis mul oli ja siin ma nüüd olen ... milline olukord oleks tekkinud kohtumisel isaga?

Kas: 1) eneseõigustus oleks takistanud süü tunnetamist, andeks palumist, koormast vabanemist? 2) isa armastus oleks muutunud? Kas isa südamest oleks andeksandmine kadunud?

Arutelu

Jeesus suri ristil. Selles on lunastuse saladus. Me ütleme ja usume, et ta kandis meie patud, ta lunastas meid oma verega. See arm ja halastus, andestuse ja lunastuse saladus on meie jaoks olemas juba üle 2000 aasta.

- Kuidas inimene saab seda vastu võtta?
- Kas aitab, et ollakse teadlikud, et Jeesuse Kristuse läbi on lunastus toimunud?
- Kas on vaja tunnetada oma pattu ja tunnistada seda? Paluda andestust. (Martin Luther ütles, et me peaksime seda igal päeval tegema.)

Palve

Püha Jumal, tänu sulle et saatsid oma Poja Jeesuse meid päästma. Anna meile kõik patud andeks. Aita meil olla tänulikud selle suure kingituse eest. Aamen.

Meisterdamine/ tegevus

Meisterdus 1 - Sõrmus

Kui poeg tagasi koju jõudis ja isa ta vastu võttis andis ta talle perekonna sõrmuse. See sõrmus tõestas, et ta oli taaskord perekonna liige.

All on erinevaid viise, kuidas sõrmust teha.

Veel ideid meisterdusteks leiate LNÜ Pinteresti lehelt [SIIT](#).

Teha sõrmuse põhi, kas käsitöötraadist (sellest karvastest) või näiteks fooliumist.

Kaunistada sõrmus kivikestega, pärlite või nõopidega. Kasutada seda, mis olemas on.

Võib kasutada ka suuri nõõpe ja panna käsitöötraat sõrmuse jalaks.

Fooliumist lõigata u 10 cm tükk, voltida see u 1,5cm ribaks ja lõigata kaheks, ehk saab kaks sõrmust teha.

Foolium sõrme järgi rõngaks teha ja kas liimi või teibiga kinnitada.

Tegevus 1 - Lahendage salakiri

Lahendus: (Psalm 51:12) Loo mulle, Jumal, puhas süda, ja uuenda mu sees kindel vaim.
VAATA LISA 1.

Tegevus 2 - kahetsuspalve

Lastele antakse paberilehed. Igaüks mõtleb, kas on kedagi, kellele ta on liiga teinud oma sõnadega, talle halvasti öeldes või teistele tema kohta midagi halvasti rääkinud, mis pole päriselt nii. Või kellestki halvasti mõelnud? Või kellelegi liiga teinud oma tegudega, ka tegemata jätmistega ja lubaduste mitte täitmisega võime liiga teha. Kirjutage selle inimese nimi (nimed) paberile. Seda kirja ei pea teistele näitama. Murdke see kokku ja asetage alusele. Lõpupalves me võtame need eestpalvesse.

Võimalusel hävitada paberid koos (lõkkes või paberid rebides).

Laulud

- „Päris ehtne supermees“ T. Lige, VAATA NOOTIDE LISA 1, [Lastemisjon LINK](#)
- „Issand näeb, mis südames“ S. Kaasik, kogumik „Igal hommikul, igal õhtul“
- „Olen Sinu laps, kes eksinud on teel“ S. Kaasik, kogumik „Igal hommikul, igal õhtul“
- „Patutunnistus“, P. Perkiö / J. Kukkonen, kogumik „Päevaviisid“
- „Jeesus, andesta“, S. Koskela, kogumik „Päevaviisid“
- „Jeesus, hoia minu südant“, R. Õunapuu, kogumik „Kevadviisid“

Autorid

Lia Kaljuste
Anna Humal
Triin Salmu

Allikad

Piibel
Iga päev sinu juures
Pixabay
Pinterest

LAHENDAGE SALAKIRI:

VÕTI:

A	D	E	H	I	J	K	L	M	N	O	P	S	U	V	Ü	,	.

LAHENDAGE SALAKIRI:

VÕTI:

A	D	E	H	I	J	K	L	M	N	O	P	S	U	V	Ü	,	.

